

تحلیل مسئلہ

از روح
امام محمد
علیہ السلام

محمد رضا فؤادیان

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

تحلیل مسئله ازدواج امام مهدی علیه السلام

محمد رضا فوادیان

ناشر

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم

تهیه

پژوهشکده مهدویت و آینده پژوهی

سروراستار

محمد باقر انصاری

ویراستار

فاطمه رجبی بهشت آباد

لیتوگرافی، چاپ و صحافی

چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب

چاپ اول: زمستان ۱۳۹۸

شمارگان: ۴۰۰

قیمت: ۵۵۰۰۰ تومان

عنوان: ۵۷۷؛ مسلسل: ۸۹۷

نشانی

قم، خیابان معلم، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، نشر

پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی

تلفن و دورنگار: ۳۷۸۳۲۸۳۳-۰۲۵

ص.پ: ۳۷۱۸۵/۳۶۸۸

کدپستی: ۳۷۱۵۶۱۶۵۹۱

مراکز پخش

۱. قم، میدان شهدا، تلفن و دورنگار ۳۷۸۳۲۸۳۴-۰۲۵

۲. تهران، خیابان انقلاب، روبروی در دانشگاه تهران،

پاساژ فروزنده، طبقه همکف، واحد ۳۱۲، تلفن:

۳۷۱۵۳۴-۶۶۹۵۰۲۱

وبگاه: www.pub.isca.ac.ir

رایانامه: nashr@isca.ac.ir

فروشگاه مجازی نشر: www.shop.isca.ac.ir

فروشگاه نشر دیجیتال: www.pajoohaan.ir

همه حقوق برای ناشر محفوظ است.

سرشناسه:

عنوان و نام پدید آور:

مشخصات نشر:

مشخصات ظاهری:

شابک:

وضعیت فهرست نویسی:

یادداشت:

یادداشت:

موضوع:

شناسه افزوده:

رده بندی کنگره:

رده بندی دیویی:

شماره کتابشناسی ملی:

فوادیان، محمد رضا، ۱۳۴۸-

تحلیل مسئله ازدواج امام مهدی علیه السلام / محمد رضا فوادیان؛ تهیه پژوهشکده مهدویت و آینده پژوهی

قم: دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت پژوهشی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، ۱۳۹۸

۳۳۶ ص: مصور

۵۵۰۰۰ ریال:

فیبا

کتابنامه: ص. [۲۸۹] - ۳۰۴؛ همچنین به صورت زیر نویس

نمایه

محمد بن حسن علیه السلام، امام دوازدهم، ۲۵۵ق. - - - زناشویی

دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، معاونت پژوهشی، پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی، پژوهشکده مهدویت و آینده پژوهی

BP ۵۱/۳۵

۲۹۷/۹۵۹

۵۹۴۷۳۵۵

سخنی با خواننده.....	۱۱
----------------------	----

بخش اول: کلیات

تبیین موضوع تحقیق.....	۱۷
اهداف و ضرورت.....	۱۸
مبانی نظری.....	۲۵
فرضیه.....	۲۶
روش و نوع تحقیق.....	۲۶
تاریخچه تحقیق.....	۲۶

بخش دوم: نقد و بررسی ادله ازدواج امام مهدی علیه السلام

فصل اول: نقد و بررسی ادله قایلان به ازدواج.....	۳۱
۱. روایات استحباب ازدواج.....	۳۲
قسمت اول: سنت پیامبر.....	۳۹
قسمت دوم: وجوب عمل به سنت.....	۴۲
۲. روایات با لفظ اهل.....	۴۵
الف) روایات سکونت.....	۴۵

- روایت اول: سکونت در سهله ۴۶
- روایت دوم: سکونت امام در سهله ۴۹
- روایت سوم: اقامت در رحبه ۵۰
- ب) روایت غربت از اهل بیتش ۵۱
۳. ادعیه با واژه «اهل» ۵۲
- الف) دعای امام رضا علیه السلام ۵۲
- ب) دعای امام جواد علیه السلام ۵۵
- ج) دعای علوی مصری ۵۶
۴. گمان‌ها ۶۰
۵. نیاز طبیعی ۶۴
- فصل دوم: ادله منکران ازدواج امام مهدی علیه السلام در غیبت کبری ۶۷
۱. مخالف بودن با فلسفه غیبت ۶۷
۲. روایت تنهایی حضرت ۶۹
۳. روایات همراهان حضرت ۷۰
۴. عدم گزارش از غیبت صغری ۷۱
- فصل سوم: نقد و بررسی نگرش ساکتین ۷۳
- نتیجه گیری ۷۵

بخش سوم: نقد و بررسی ادله وجود یا عدم فرزندان

- فصل اول: نقد و بررسی ادله قایلان به وجود فرزندان ۷۹
۱. روایات ۷۹
- الف) احادیث ابن‌المهدی ۸۰
- ۱) حدیث وصیت ۸۰

۹۷	ب) روایت صاحب الوصیات
۹۹	ج) خبر سطیح کاهن
۱۰۱	۱) عدم اعتبار
۱۰۲	۲) مراجعه به مصدر اصلی
۱۰۲	د) خطبه ظهور
۱۰۸	۲. احادیث الوُلْد
۱۰۸	الف) روایت آگاه نمودن فرزندان از جای امام
۱۱۳	ب) احادیث محل زندگانی
۱۱۴	۱) روایت انباری
۱۲۱	۲) جزیره خضرا
۱۳۵	۳) احادیث ذریه
۱۴۲	۴) قیام کننده از خاندان امام زمان
۱۴۶	۵) جانشین امام در مکه
۱۴۸	۳. ادعیه و زیارات
۱۴۹	الف) دعای امام رضا علیه السلام
۱۵۳	ب) دعای امام جواد علیه السلام
۱۵۴	ج) صلوات ضراب اصفهانی
۱۵۹	د) سلام بر فرزندان
۱۶۲	هـ) دعای سلامتی
۱۶۶	و) زیارت امام مهدی علیه السلام
۱۶۷	ز) زیارت روز جمعه
۱۶۹	ح) دعای روز عرفه

۱۷۰	ط) پاداش شهادت امام حسین علیه السلام
۱۷۴	ی) زیارت ناحیه مقدسه
۱۷۶	ک) کنیه «ابا صالح»
۱۷۸	ل) اقوال
۱۸۰	۱. بررسی شجره نامه
۱۸۱	۲. دقت های تاریخی
۱۸۳	فصل دوم: تحلیل و بررسی ادله منکران
۱۸۳	۱. روایت اول
۱۸۴	۲. روایت دوم
۱۹۱	فصل سوم: نقد کتاب چهل حدیث ناظم عقیلی
۱۹۲	۱. نقد شکل و روش
۱۹۲	الف) اتهام زدن به دانشمندان
۱۹۴	ب) مصادره به مطلوب
۱۹۸	ج) استفاده از گزارش به نام روایت
۱۹۸	د) استفاده از روایات متهم به جعل
۱۹۹	ه) استفاده از منابع ضعیف
۱۹۹	و) استفاده از روایات مضطرب
۱۹۹	ز) استفاده از روایات معارض
۲۰۰	ح) استدلال ضعیف
۲۰۰	۲. نقد محتوایی
۲۰۰	الف) فرزندداشتن امام مهدی علیه السلام
۲۰۰	ب) دوازده مهدی

۲۸۵	جمع‌بندی و نتیجه‌گیری
-----	-----------------------

کتابنامه

۲۸۹	الف) کتاب‌ها
۳۰۳	ب) مقالات
۳۰۴	ج) پایگاه

نمایه‌ها

۳۰۵	آیات
۳۰۷	روایات
۳۱۵	موضوعات
۳۲۷	اعلام و مشاهیر
۳۳۱	کتاب‌ها
۳۳۵	مکان‌ها

سخنی با خواننده

مهدویت از دیرباز به عنوان باوری اصیل در میان باورمندان اسلامی جایگاه مهمی داشته و دارد. مذاهب اسلامی با همه تفاوت‌ها در اصل اندیشه مهدویت به عنوان یک آموزه مهم اسلامی اتفاق نظر دارند. باورداشت مهدویت علاوه بر خاستگاه آیات قرآنی و روایات معصومین علیهم‌السلام، مستندات عقلی و عقلانی نیز آن را همراهی و تأیید می‌نماید؛ یعنی قرآن و عقل با رویکرد عام و روایات با رویکرد خاص، خاستگاه مهدویت و توجیه‌گر مبانی و اصول آن می‌باشند. اندیشه تابناک مهدویت که برخاسته از فرهنگ و باور اصیل اسلامی است، به سان همه اندیشه‌های باورمحور در طول تاریخ به دلیل عوامل مختلف اجتماعی، فرهنگی، مذهبی و سیاسی دچار تطور و تحول و فراز و فرود تاریخی گردیده است؛ به‌طوری‌که از براینده این فرایند دو نکته به دست می‌آید: ۱. وجود آسیب‌ها و چالش‌هایی که دامنگیر عرصه مهدویت اصیل شده است و ضرورت تحقیقات آسیب‌شناسانه برای پالایش و آفت‌زدایی از حریم پاک اندیشه مهدویت را دوچندان می‌کند. ۲. تحول و تطوری که حوزه مهدویت از لحاظ مسائل درونی و بیرونی پیدا کرده است، نشان‌دهنده گستردگی محیطی مهدویت از نظر قلمرو می‌باشد. بی‌تردید حوزه مهدویت در ابتدای امر که به عنوان یک باور اعتقادی و

یک اندیشه دینی در میان مسلمانان مطرح بوده است، از نظر دامنه و قلمرو بسیار محصور و از نظر حجم مسائلی بسیار محدود بوده است؛ اما در فرایند تاریخ به دلیل مواجهه اندیشه مهدویت با انظار و افکار مختلف گروه‌ها و با پیدایش پرسش‌ها و شبهات گوناگون افراد که در پی تحولات اجتماعی و تفاوت‌ها مذهبی نمایان شده است، بر دامنه و مسائل آن افزوده شده است؛ به‌طوری‌که مهدویت از یک حوزه اعتقادی صرف به حوزه مطالعاتی پرقلمرو و پر حجم تبدیل شده است و نیز مسائل تک‌تباری آن به مسائل چندتباری با رویکردهای مختلف کلامی، فلسفی، تاریخی، سیاسی، تفسیری، روان‌شناسی و ... ارتقا پیدا کرده است. بر این اساس امروزه حوزه مهدویت که حوزه‌ای تأثیرگذار در همه امور فردی و اجتماعی است، با انبوهی از مسائل کلی و جزئی، درونی و بیرونی روبروست و به عنوان یک رشته تخصصی با رویکرد پسینی و حوزه چندرشته‌گی با رویکرد پیشینی قابل طرح می‌باشد. بر این اساس مراکز و مؤسسه‌های مهدویت به‌ویژه مجموعه‌های علمی - تخصصی وابسته به حوزه علمیه و نیز اندیشمندان و مراکز مهدوی از جمله پژوهشکده مهدویت و آینده‌پژوهی و پژوهشگران و محققان این پژوهشکده با ورود عالمانه و متخصصانه و نگرشی نو و بنیادی به مطالعات و پژوهش‌های کاربردی و مسئله‌محور اقدام نموده‌اند.

اثر پیش‌رو با عنوان بررسی و تحلیل مسئله ازدواج و فرزندداشتن امام مهدی (عج) در عصر غیبت کوششی است گران‌سنگ از جناب حجت‌الاسلام آقای محمدرضا فؤادیان که از مهدی‌پژوهان پرتلاش می‌باشد. شایسته و بایسته است از زحمات و تلاش ناظر محترم جناب حجت‌الاسلام آقای حسین حجامی و ارزیابان این پژوهش آقایان حجت‌الاسلام محمدتقی ربانی و حجت‌الاسلام دکتر عزالدین رضائزاد و نیز از تلاش بی‌وقفه جناب آقای سیدحامد شاه‌رخ

مسئول محترم اداره پژوهش و نیز از کوشش‌های ارجمند اعضای شورای پژوهشی و دست‌اندرکاران اجرایی خصوصاً آقایان عبدالله ربیعی و محمد شریفی و نشر پژوهشگاه علوم و فرهنگ اسلامی که عهده‌دار آماده سازی فنی و چاپ و نشر اثر حاضر بوده و هست، قدردانی و تشکر گردد.

حسین الهی نژاد

مدیر پژوهشکده مهدویت و آینده‌پژوهی

www.Ketab.ir